

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปาง

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEEDS FOR DEVELOPING
THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY EDUCATION
LEVEL IN LAMPANG PROVINCE.

โดย
นายบรรจงศ์ สว่างประจิม

เลขหมู่.....
027905
เลขทะเบียน.....
12 ธย. 2538
วัน เดือน ปี.....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครูสำสตร์อุตสาหกรรม
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

นายบรรยงค์ สว่างประจิม

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปาง

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEEDS FOR DEVELOPING THE
LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY EDUCATION
LEVEL IN LAMPANG PROVINCE

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคตลอดจนความต้องการและข้อเสนอแนะในการเรียนการสอนวิชาเกษตรตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปาง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ผลปรากฏว่า แบบสอบถามที่ส่งไปได้รับคืน 32 ชุด จากทั้งหมด 64 ชุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางที่จะนำไปพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาได้

ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือมีเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 36-40 ปี นับถือศาสนาพุทธ สถานภาพสมรส มีอายุราชการอยู่ในช่วง 11-15 ปี และ 16-20 ปี วุฒิปริญญาตรี ค.บ. สาขาวิชาเอกเกษตรศาสตร์ ตำแหน่งอาจารย์ 2 มีประสบการณ์สอนวิชาเกษตร 11-25 ปี หน้าที่อื่นๆครูประจำชั้น ปัจจุบันสอน 15-19 คาบ/สัปดาห์ ส่วนใหญ่เป็นรายวิชาทางด้านพืช สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวนนักเรียน 21-30 คน ในรอบ 3 ปีการศึกษาที่ผ่านมาสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีการสอนซ้ำวิชาเดิม สาเหตุที่สอนวิชาอื่นนอกเหนือจากรายวิชาเกษตรเพราะจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่เพียงพอ จำนวนคาบที่สอนเฉลี่ยในรอบ 3 ปีการศึกษาคือสอน 18 คาบ/สัปดาห์ ส่วนใหญ่แล้ว จำนวนคาบที่สอนมากที่สุด อีกทั้งน้อยที่สุดคือ 18 คาบ/สัปดาห์ เคยเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอน เรื่องการทำแผนการสอนเคยเข้ารับการอบรมด้านการเกษตร เรื่องการปลูกไม้ดอก-ไม้ประดับ อบรมผ่านมาแล้ว 1 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่มีความเห็นว่า จำนวนคาบสอน/สัปดาห์เหมาะสม การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร ทำโดยกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรเหมาะสมดีแล้ว ห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะไม่มี กรณีไม่มีห้องเรียนเฉพาะใช้ร่วมไม้และห้องเรียนที่ว่าง มีการจัดพื้นที่หรือสถานที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานเกษตรเป็นส่วนใหญ่ สาเหตุที่ไม่จัดเพราะมีพื้นที่ไม่เพียงพอ แต่ละรายวิชาที่จัดมีพื้นที่ต่ำกว่า 1 ไร่การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนจัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่างๆเตรียมการสอนด้วยวิธีทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียนและทำแผนการสอนเป็นรายคาบ สื่อและอุปกรณ์การสอนที่ใช้เป็นของจริง การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตรจะทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน ระดับความตั้งใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนตั้งใจแต่ไม่มาก

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่าส่วนใหญ่ผู้สอนวิชาเกษตรต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการเรียนการสอน ด้านความรู้และทักษะทางการเกษตร ต้องการเข้ารับการพัฒนาอบรมด้านการสอนเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้และผลิตสื่อการสอน ต้องการเข้ารับการพัฒนาทางการเกษตร เรื่องการปลูกไม้ดอก-ไม้ประดับ ต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพด้านการพูด ต้องการศึกษาระดับปริญญาโท เป็นส่วนใหญ่สาขาวิชาเทคนิคเกษตร ต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ปฏิบัติงานเกษตรโดยจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะ สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน ต้องการวัดทัศนคติ ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตรด้านงบประมาณ ต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศโดยจัดให้มีการอบรมเฉพาะอย่าง

ปัญหาและอุปสรรคการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่ามีปัญหาในเรื่องของดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ปัญหาทางด้านการขาดงบประมาณจัดซื้อวัสดุฝึกงานเกษตรและปัญหาสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนที่ไม่เพียงพอ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร พบว่าครู-อาจารย์ควรสอน 18 คาบ/สัปดาห์ มีจำนวนกลุ่มนักเรียนขนาดไม่เกินกลุ่มละ 20 คน จึงจะได้ผลดีกรณีโรงเรียนไม่จัดสถานที่ปฏิบัติงานให้ ควรแก้ไขปัญหาโดยหานักเรียนคูงานนอกสถานที่จัดหมิงงบประมาณในการจัดซื้อสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนที่เพียงพอ และเน้นการเรียนการสอนวิชาเกษตรโดยการปฏิบัติจริง

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีจากหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะอาจารย์ ดร.นพคุณ ศิริวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างดีทำให้ปัญหาพิเศษเรื่องนี้สำเร็จลุล่วงโดยสมบูรณ์ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณมา ณ. โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานสามัญจังหวัดลำปาง ผู้บริหารครู-อาจารย์ผู้สอนวิชา เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดลำปาง ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูลในการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้จนสำเร็จลุล่วงได้

บรรยงค์ สว่างประจิม
มีนาคม 2538

สารบัญ

หน้า

เนื้อความข้อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.5 นิยามศัพท์.....	3
บทที่2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น.....	4
2.2 โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ.....	6
2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	7
2.4 โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มวิชาอาชีพ.....	9
2.5 หลักสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้.....	9
2.6 ลำดับขั้นการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ได้ผลดี.....	10
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
บทที่3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	13
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	14
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	14
3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม.....	14
3.2.3 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูล.....	15
3.2.4 การทดลองใช้แบบสอบถาม.....	15
บทที่4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ผลการวิจัย

4.2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	26
4.2.2 สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	33
4.2.3 ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	39
4.2.4 ปัญหาอุปสรรคในการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	41
4.2.5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร.	44

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปการวิจัย.....	49
5.2 ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการทำปัญหาพิเศษ.....	52
5.3 ข้อเสนอสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้.....	52
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	52

บรรณานุกรม.....	53
ภาคผนวก.....	55

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	16
2. แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	28
3. แสดงความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	34
4. แสดงความสำคัญของสาขาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน...	40
5. แสดงปัญหาอุปสรรคการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	42
6. แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร.....	45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า การศึกษากับสังคมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ จะต้องเดินควบคู่ขนานกันไป เพราะการจัดดำเนินการเรียนการสอนก็เป็นผลสะท้อนมาจากสภาพปัญหาความต้องการของสังคมที่มีเป้าหมายว่าอยากได้บุคคลชนิดใดและมีคุณภาพอย่างไร ที่จะมาช่วยกันสร้างสังคมให้ดี จุดมุ่งหมายต่างๆไปของการจัดการศึกษาคำนึงถึงองค์ประกอบใหญ่ๆที่จำเป็นด้วยกัน 4 ประการคือ ประการแรกเป็นผลเมืองดี หรือการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวของชุมชนและของชาติ ประการที่สอง คือ อาชีพหรือการศึกษาเพื่ออาชีพ ไม่ใช่จัดการศึกษาเพื่อมุ่งนักอุดมคติที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ประการที่สามได้แก่การรู้จักตัวเองว่า ควรมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตัวเอง ต่อครอบครัว ต่อชุมชนและชาติอย่างไร และมีความสามารถปฏิบัติออกมาให้ปรากฏเห็นได้ ประการสุดท้ายได้แก่การเป็นผู้มีวิจักษณ์ญาณในการคิดซึ่งรวมทั้งการคิดอย่างวิเคราะห์ พินิจพิจารณาคิดอย่างมีเหตุผลมีความคิดริเริ่มที่จะกระทำจริง ซึ่งไม่ใช่มีแต่ความคิดที่จะพูดเท่านั้น แต่ความคิดนั้นจะต้องสามารถนำมาปฏิบัติได้ด้วย ซึ่งจุดมุ่งหมายของการศึกษาเหล่านี้ สามารถเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของการพิจารณาในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนได้ (วิชัย วงษ์ใหญ่ 2525: 1)

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ถือว่าเป็นการศึกษาในระดับกลางที่มีความสำคัญมากในฐานะเป็นตัวกำหนดอนาคต ขบวนการหล่อหลอมบุคลิก ค่านิยมที่พึงปรารถนาตลอดจนระดับสติปัญญาของเด็กซึ่งกำลังเติบโต เป็นที่คาดหวังที่จะเป็นแรงงานของสังคม และช่วยแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจของประเทศได้ทางหนึ่ง ในการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาหลักสูตรและครูผู้สอนที่รับผิดชอบการสอนวิชานี้ ไม่น่ว่าจะบรรลุผลสัมฤทธิ์หรือไม่ แต่ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันคือ นักเรียนไม่ได้ให้ความสนใจโดยเฉพาะการศึกษาวิชาเกษตรต่อในระดับสูงขึ้นไป หรือนำความรู้ทางการเกษตรไปใช้ประกอบอาชีพให้ได้ผล สังเกตได้จากนักเรียนที่จบการศึกษามักจะมุ่งไปศึกษาสาขาวิชาอื่นๆที่ไม่ใช่สาขาวิชาเกษตรกรรม ปัญหาดังกล่าวอาจเป็นไปได้ว่า ครูผู้สอนมีปัญหาด้านการสอน เช่น การขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์การสอนวิชาเกษตร หรือความไม่เข้าใจในเรื่องของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่ไม่มีคุณภาพ หรืออาจเป็นเพราะครูผู้สอนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการสอนวิชาเกษตรโดยตรง

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ท้าววิจัยเห็นว่าควรจะได้มีการศึกษาความต้องการทางด้านพัฒนา การเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปาง เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น และเพื่อจะได้ทราบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรใน ระดับมัศึกษามีความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง ซึ่งจะใช้เป็นแนวทาง พัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้เป็น ข้อมูลเสนอแนะแก่สถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ผลิตครูเกษตรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจลักษณะพื้นฐานทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปาง
2. เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอน และการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปาง
3. เพื่อสำรวจความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปาง
4. เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปาง โดยทำการศึกษาประชากรในกลุ่มครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในปัจจุบันของแต่ละโรงเรียนในจังหวัดลำปาง ซึ่งมีโรงเรียนทั้งหมด 28 โรงเรียน มีจำนวนครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทั้งหมด 64 คน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของภาควิชาครุศาสตร์เกษตร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาทัศนคติ และบุคลิกภาพให้แก่นักศึกษาที่กำลังเตรียมตัวเป็นครูเกษตรที่ดีในอนาคต
3. นำเสนอแนะแก่สถาบันการศึกษาที่มีการผลิตครูเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. นำเสนอแนะแก่ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้ผู้บริหารให้ความสนใจความช่วยเหลือด้านการเรียนการสอนแก่ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5 นิยามศัพท์

"ความต้องการ" หมายถึง ความรู้สึกส่วนตัวหรือการแสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรโดยถ่ายถอดออกมาเป็นคำพูด หรือ ลายลักษณ์อักษร

"การพัฒนาการเรียนการสอน" หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการเตรียมการสอน การเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสม การใช้อุปกรณ์การสอนได้เหมาะสม และมีความสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน สามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้

"วิชาเกษตรกรรม" หมายถึง วิชาที่จัดอยู่ในกลุ่มวิชาการทำงานและอาชีพซึ่งเป็นวิชาที่ศึกษาถึงกระบวนการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนการค้าในธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อให้รู้จักวิถีการผลิตพืชและสัตว์ให้เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์มากที่สุด

"ครู-อาจารย์เกษตร" ผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาเกษตรกรรมในปัจจุบันของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลำปาง

"โรงเรียนมัธยมศึกษา" หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดลำปาง

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น มีหลักการดังนี้

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง
2. เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาอาชีพหรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเลือกและประกอบสัมมาอาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงานตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัธยมศึกษาและครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2535:1)

ในการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ
2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชน
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน และเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับข้อจำกัดต่างๆ
4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน
5. มีความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน

6. มีทัศนคติที่ต่อสัมมาอาชีพทุกชนิด มีนิสัยรักการทำงาน และมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตน

7. มีทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาอาชีพ มีความสามารถในการจัดการ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตนตามบทบาท และหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน

โครงสร้างของหลักสูตร

1. วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่รายวิชาดังต่อไปนี้

1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 39 หน่วยการเรียนรู้

ภาษาไทย 12 หน่วยการเรียนรู้

วิทยาศาสตร์ 9 หน่วยการเรียนรู้

คณิตศาสตร์ 6 หน่วยการเรียนรู้

สังคมศึกษา 6 หน่วยการเรียนรู้

พลานามัย 3 หน่วยการเรียนรู้

ศิลปศึกษา 3 หน่วยการเรียนรู้

1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 18 หน่วยการเรียนรู้

สังคมศึกษา 6 หน่วยการเรียนรู้

พลานามัย 6 หน่วยการเรียนรู้

การงาน 6 หน่วยการเรียนรู้

2. วิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่างๆ

ต่อไปนี้

2.1 กลุ่มวิชาภาษา

ภาษาไทย

ภาษาต่างประเทศ

2.2 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์

คณิตศาสตร์

2.3 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลากร

พละนาฏย

ศิลปศึกษา

2.5 กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

การงาน

อาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมดังต่อไปนี้

3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวกาชาดหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ จำนวน 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ต่อภาค และกิจกรรมอื่นอีก 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.2 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค

หมายเหตุ ผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธให้เลือกรเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนาในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตลอด 3 ปี

(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2535:2-3)

2.2 โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

โครงสร้างวิชาบังคับเลือก

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ ภาคเรียนละ 1 รายวิชา โดยจะเลือกเรียนรายวิชาใดก่อนหลังก็ได้

ง. 011	งานบ้าน	2	คาบ/สัปดาห์/ภาค 1	หน่วยการเรียน
ง. 012	การจัดการในบ้าน	2	คาบ/สัปดาห์/ภาค 1	หน่วยการเรียน
ง. 013	งานช่างพื้นฐาน	2	คาบ/สัปดาห์/ภาค 1	หน่วยการเรียน
ง. 014	งานเกษตรพื้นฐาน	2	คาบ/สัปดาห์/ภาค 1	หน่วยการเรียน
ง. 015	งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น	2	คาบ/สัปดาห์/ภาค 1	หน่วยการเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ให้เรียนรายวิชาต่อไปนี้ภาคเรียนละ 1 รายวิชา

ง. 321	โครงการ....	2	คาบ/สัปดาห์/ภาค 1	หน่วยการเรียน
ง. 322	โครงการ....	2	คาบ/สัปดาห์/ภาค 1	หน่วยการเรียน

หมายเหตุ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกโครงการเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ตามความเหมาะสมและใน 1 รายวิชา จะเลือก 1 โครงการหรือมากกว่า 1 โครงการก็ได้ หรือจะเลือกโครงการเดียวต่อเนื้อเรื่องตลอดทั้ง 2 รายวิชาก็ได้

(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2535:92-106)

โครงสร้างวิชาเลือกเสรี

กลุ่มที่ 1 งานผลิต

กลุ่มที่ 2 งานบริการ

กลุ่มที่ 3 งานเสริมงานผลิตและการบริหาร

2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย มีหลักการดังต่อไปนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สามารถนำไปประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม
2. เป็นการศึกษาที่สนองต่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น หรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ท้องถิ่น และประเทศชาติ

จุดหมายของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนได้พัฒนาเข้าปัญญา มีความรู้ และทักษะเฉพาะด้านตามศักยภาพ เป็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ร่วมพัฒนาสังคมด้วยแนวทางและวิทยาการใหม่ๆ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2535:1)

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญเฉพาะด้าน
2. มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ
3. สามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้ให้บริการชุมชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม
4. สามารถวางแผนและแก้ปัญหาในชุมชนของตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. มีความภูมิใจในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำแนวทางหรือวิทยาการใหม่ๆไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตน
7. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
8. มีนิสัยรักการทำงาน เต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีทักษะในการจัดการ
9. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในประเทศและในโลก มุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศตามบทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างทรัพยากร ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของประเทศ

โครงสร้างของหลักสูตร

1. วิชาบังคับ จำนวน 30 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ราชวิชาต่อไปนี้
  - 1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้

ภาษาไทย	จำนวน	6	หน่วยการเรียนรู้
สังคมศึกษา	จำนวน	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	จำนวน	3	หน่วยการเรียนรู้
  - 1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้

พลานามัย	จำนวน	3	หน่วยการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์	จำนวน	6	หน่วยการเรียนรู้
พื้นฐานวิชาชีพ	จำนวน	6	หน่วยการเรียนรู้
2. วิชาเลือกเสรี เลือกเรียนอย่างน้อย จำนวน 45 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากราชวิชาในกลุ่มวิชาต่างๆต่อไปนี้
  - 2.1 กลุ่มวิชาภาษา
    - ภาษาไทย
    - ภาษาต่างประเทศ
  - 2.2 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา
  - 2.3 กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ
    - พลานามัย
    - ศิลปะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์

คณิตศาสตร์

2.5 กลุ่มวิชาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่กิจกรรมต่อไปนี้

3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2532 จำนวน 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค

3.2 กิจกรรมแนะแนว และหรือกิจกรรมแก้ปัญหา และหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้
จำนวน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

2.4 โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มวิชาชีพ

โครงสร้างวิชาเลือกเสรี

กลุ่มที่ 1	งานผลิต
กลุ่มที่ 2	งานบริการ
กลุ่มที่ 3	งานเสริมงานผลิตและงานบริการ
กลุ่มที่ 4	งานอาชีพอิสระระหว่างเรียน

(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2535:151-164)

2.5 หลักสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ (กรณีการ์ พวงเกษม 2533:6-7)

1. ความเจริญเติบโตและการพัฒนาการเป็นกระบวนการที่ไม่หยุดยั้ง เช่น ร่างกาย
สมอง จะพัฒนาไปเรื่อยๆนอกจากมีอุปสรรคมาขัดขวาง เช่น ความเจ็บป่วย อุบัติเหตุ การจัดการ
สอนจึงควรให้เหมาะสมกับวัยและการพัฒนาการของเด็กการเรียนการสอนที่ดี ควรมีการฝึกให้
นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ เพื่อให้สมองและกล้ามเนื้อได้พัฒนาเต็มที่ บทเรียนจึงค่อยๆยากขึ้น
2. พัฒนาการของเด็กแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน เพราะพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม จึงทำ
ให้เด็กบางคนโตเร็ว บางคนโตช้า การจัดการเรียนการสอนควรให้สนองความแตกต่างของนักเรียน
และควรทำการทดสอบก่อนเรียน
3. ความเจริญงอกงามขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมหรือบรรยากาศในการเรียนการสอน ดังนั้นครู
จึงควรพิจารณาการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการของเด็ก โดยให้เด็กได้พัฒนา
ตามทางของเขา คือการจัดบรรยากาศให้ผ่อนคลายไม่ตึงเครียด ให้อิสระในการทำกิจกรรมตามที่
เด็กต้องการ ไม่บังคับ ชูเชิญ หรือทำโทษ

4. ความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กมีจุดเริ่มต้นจากพื้นฐานหรือประสบการณ์เดิม ครูจึงควรรู้พื้นฐานเดิมว่าเป็นมาอย่างไรและควรจัดประสบการณ์ที่ต่อเนื่องให้นักเรียน

5. พัฒนาการเริ่มจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย ดังนั้น การเรียนการสอนจึงควรให้นักเรียนรู้จักส่วนรวมก่อนและจึงสอนส่วนย่อย

6. การเจริญเติบโตและการพัฒนาการมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกร่างกายของอารมณ์การเรียนรู้ที่ดี จึงควรเกิดในที่บรรยากาศที่สบายๆไม่ตึงเครียด แม้เด็กจะทำผิดก็ไม่ควรทำผิดหรือทำโทษให้ได้อาย และไม่ควรมีการแข่งขันในระหว่างตัวบุคคลเพราะจะทำให้เด็กที่เรียนอ่อนเกิดความตึงเครียด และครูไม่ควรเข้มงวดกวดขันเอาเป็นเอาตายกับเด็ก

2.6 ลำดับขั้นการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ได้ผลดี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2533:463)

1. ครูและนักเรียนต้องปฏิบัติงานร่วมกันในการเรียนการสอน ด้วยหลักของการเป็นประชาธิปไตย
2. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินสภาพปัจจุบัน และกำหนดวัตถุประสงค์
3. ครูและนักเรียนร่วมกันค้นปัญหาที่แท้จริง เพื่อดำเนินการแก้ปัญหาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนด
4. ครูและนักเรียนต้องยึดถือวัตถุประสงค์อยู่ตลอดเวลาในขณะที่มีการเรียนการสอนโดยวางแผนในใจอยู่เสมอ และประเมินความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์
5. ครูและนักเรียนช่วยกันแก้ไขและปรับปรุง และขยายจุดประสงค์ให้กว้างขวางขึ้น เมื่อผลการแก้ไขมีความก้าวหน้า ทั้งนี้ต้องมีการวางแผน มีการประเมินผล และมีการแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุชีพ ศรีทองกิตกุล (2525:บทคัดย่อ) ได้วิจัยเกี่ยวกับข้อเสนอแนะครูเกษตรเขตการศึกษาที่ 5 เกี่ยวกับทักษะเกษตรในหมวดวิชาชีพเกษตรกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ได้ว่าครู-อาจารย์เกษตรควรพิจารณาเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาของแต่ละบทเรียนและให้นักเรียนได้เรียนโดยการกระทำจริง เพื่อให้เกิดความสนใจและนำไปใช้ปฏิบัติให้เห็นประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน อาจมีการศึกษานอกสถานที่และเชิญวิทยากรมาบรรยายเป็นครั้งคราว เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการเรียนการสอน

ทิพย์วราภรณ์ สนะพันธ์ (2525 หน้า 162) ได้ศึกษาสภาพวิธีการสอนของครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนโดยการบรรยายแล้วบอกให้นักเรียนจดตาม ผู้วิจัยได้เสนอแนะไว้ว่าเป็นวิธีการสอนที่ยังไม่เหมาะสม เพราะนักเรียนไม่มีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการสอนที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต ซึ่งนักเรียนมีโอกาสได้เห็นการปฏิบัติจากของจริง ทำให้การเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น แต่โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ยังประสบปัญหา และอุปสรรคเกี่ยวกับการสอนวิชาเกษตรในด้านการขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ สถานที่ฝึกปฏิบัติงานเกษตร อาคารเรียน และครู-อาจารย์เกษตร

มยุรี ชันติธรรมา (2518 หน้า 80) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาเกษตรและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องในระดับสูงต่อการสอนวิชาเกษตรในวิทยาลัยครูส่วนภูมิภาค พบว่าครูเกษตรควรชวนหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

มานิต โลหะวิเศษย์ (สุชาติ จันทรเนตร:2532 อ้างถึง มานิต โลหะวิเศษย์:2532 หน้า ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง"การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและความเข้าใจในจุดมุ่งหมาย การจัดการศึกษาเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของครู-อาจารย์เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7"

จากการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์เกษตรส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการเรียนการสอนทางด้านอาชีพการเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนเกษตรกรรม ควรเน้นทางด้านการศึกษาฝึกทักษะอย่างมาก เพื่อให้ทัดเทียมกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือนำไปประกอบอาชีพได้จริง และครู-อาจารย์อีกส่วนหนึ่ง ซึ่งมีจำนวนน้อยกว่ามีความเห็นว่า การเรียนการสอนควรให้นักเรียนมีพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้ตามสภาพ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพต่อไป

สุชาติ จันทรเนตร (2536:ก-ข) ได้ทำการวิจัยเรื่อง"ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัด นครปฐม"

จากการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมของจังหวัด นครปฐม เปิดสอนวิชาเกษตรเป็นวิชาพื้นฐาน และวิชาเลือกมากที่สุด ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตรพบว่า ที่มีเพียงพอได้แก่ แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร จำนวนห้องเรียน ส่วนที่ไม่เพียงพอได้แก่ อุปกรณ์การสอน งบประมาณช่วยดูแลงานเกษตรของโรงเรียน หนังสือ ตำรา เอกสาร วิชาการต่างๆ

เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่า พบปัญหาและอุปสรรคเกือบทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

การเรียนการสอนวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร โดยส่วนใหญ่ต้อง
การเข้ารับการฝึกอบรมด้านความสามารถเกี่ยวกับทักษะการเกษตรเฉพาะอย่าง

ณรงค์ สัจพันโรจน์ (2517 หน้า 30) ได้เสนอความคิดเห็นดังนี้คือ จุดประสงค์ที่สำคัญ
ของประเทศที่กำลังพัฒนา คือ กำลังคนทางด้านอาชีพ การวางหลักสูตรทั้งประถมและมัธยมจึงควรมี
หลักสูตรเบื้องต้นให้แก่นักเรียนที่จะส่งเสริมการเรียนต่อด้านอาชีพเพราะคนในระดับนี้เป็นผู้ริเริ่ม

และก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศจากคำบรรยายโครงการเกษตรทางอาชีพศึกษา ได้
รายงานไว้ในปี 2517 ว่าการเรียนในโรงเรียนเกษตรกรรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ในชั้นมัธยม
ศึกษาดอนปลายสาขาอาชีพ (ม.4,5,6,) แผนกเกษตรกรรม หลักสูตรให้นักเรียนได้ฝึกหัด และทดลอง
ทำด้วยตนเอง โดยการปฏิบัติจริงในฟาร์มให้สอดคล้องหรือสัมพันธ์กับการเรียนในห้องเรียนโดย
วิธีนี้จะทำให้ผู้เรียนได้เห็นจริงใกล้ชิดกับงานตลอดจนได้ศึกษาจากที่ได้คลุกคลีกับการปฏิบัตินั้นๆอย่าง
แท้จริง

พนัส หันนาคิทร์ (สุชาติ จันทร์เนตร:2536 อ้างถึง พนัส หันนาคิทร์: 2521
หน้า 82) ได้กล่าวถึงหลักสูตรมัธยมศึกษาไว้ว่าจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ของกรมสามัญนั้น ประการ
แรกต้องสำรวจดูว่านักเรียนคนไทยมีความสนใจและความถนัดตามธรรมชาติรวมทั้งความสามารถ
ทางสติปัญญาอย่างไรบ้างทั้งนี้เพื่อเป็นหลักฐานที่โรงเรียนจะแนะนำนักเรียนให้รู้จักตัวเอง เพื่อ
จะได้สามารถเลือกเส้นทางในอนาคตว่าควรจะไปเรียนในระดับสูงต่อไป หรือควรจะไปประกอบ
อาชีพเมื่อจบการศึกษาในชั้นนี้ ประการที่สอง คือ การศึกษาในระดับนี้ไม่ได้มุ่งหวังที่จะให้นัก
เรียนได้เรียนต่อในระดับอุดมศึกษาเท่านั้นและในขณะนั้นสภาพความเป็นจริง คือ นักเรียนที่จบชั้น
มัธยมศึกษาร้อยละ 20 เท่านั้น ที่มีโอกาสได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัย โรงเรียนมัธยมศึกษาจึงได้
หาทางให้ความรู้และทักษะอันเพียงพอเพื่อจะออกไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือเพื่อไปประกอบ
อาชีพตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของ จังหวัด ลำปาง ได้แก่

โรงเรียนแม่พริกวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนทะประชาสามัคคี	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนแม่ทะวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	4 คน
โรงเรียนเวียงมอวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนเถินวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	3 คน
โรงเรียนทุ่งกว๋าววิทยาคม	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนเมืองปานวิทยาคม	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนสบปราบวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนวังเหนือวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนแม่เมาะวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนห้างฉัตรวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	5 คน
โรงเรียนแม่สลิวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนเสริมงามวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	3 คน
โรงเรียนไหล่หินวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนประชาราชวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนประชารัฐธรรมนุญ	มีครูเกษตรจำนวน	3 คน
โรงเรียนเกาะคาวิทยาคม	มีครูเกษตรจำนวน	3 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนเมืองมาชวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนพระราชรัฐกิจพิทยาคม		
รัชมังคลาภิเษก	มีครูเกษตรจำนวน	1 คน
โรงเรียนบ้านเสด็จวนชัชวาคัญกุลวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนกวีลุมวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนลำปางกัลยาณี	มีครูเกษตรจำนวน	9 คน
โรงเรียนปงแสนทองวิทยา	มีครูเกษตรจำนวน	2 คน
โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย	มีครูเกษตรจำนวน	7 คน
โรงเรียนเขลางค์นคร	มีครูเกษตรจำนวน	9 คน
รวมมีครูเกษตรทั้งหมด		64 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในจังหวัด ลำปาง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในเรื่องนี้ มีคำถามสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม 2 ลักษณะ คือ

1. แบบปลายปิด (CLOSED FORM) การตอบคำถามแบบนี้ผู้ทำการวิจัยได้กำหนดคำตอบของคำถามแต่ละข้อไว้แล้ว ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบข้อใดข้อหนึ่ง
2. แบบปลายเปิด (OPEN FORM) การตอบคำถามแบบนี้ผู้ทำการวิจัยตั้งคำถามไว้เพียงอย่างเดียว โดยไม่กำหนดคำตอบไว้จะให้ผู้ตอบแบบสอบถามคิดคำตอบเอง

คำถามในแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 46 ข้อ ซึ่งคำถามทั้งหมดได้ตั้งขึ้นตามประเด็นที่ต้องการศึกษา ดังนี้

1. ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา เป็นต้น
2. สภาพทั่วไปและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร เช่น จำนวนห้องเรียน พื้นที่ปฏิบัติงานเกษตร วัสดุ-อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เป็นต้น
3. ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร เช่น ต้องการศึกษาคือ การฝึกอบรมด้านเกษตร ต้องการอุปกรณ์การสอน เป็นต้น

4. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษา

3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนและวิธีการสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาถึงวัตถุประสงค์ของปัญหา

2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามโดยแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. ศึกษาและพัฒนาแบบสอบถาม

4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

3.2.3 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือราชการจากภาควิชาเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัดลำปาง ในการส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่างๆหลังจาก ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรได้ตอบแบบสอบถามแล้ว ก็ขอความร่วมมือให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้ทำวิจัย ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร เพื่อผู้วิจัยจะได้ทำการรวบรวมข้อมูล และดำเนินการต่อไป

2. ในการส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการส่งและรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ โดยดำเนินการระหว่างเดือนธันวาคม 2537 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2538 แบบสอบถามที่ส่งมีจำนวน 64 ชุด ได้รับคืน 32 ชุด คิดเป็นร้อยละ 50

3.2.4 การทดลองใช้แบบสอบถาม

แบบสอบถามปัญหาพิเศษหลังจากผ่านการแก้ไขข้อบกพร่องแล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2 ท่านคือ นายวิฑูรย์ สิรินุวัฒน์ และ นายปัญญา พึ่งกริม และอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย 2 ท่าน คือ นายปรีชา สีทอง และนางสาวศรียพร สุวรมณีสวัสดิ์ หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้แต่ละรายการมาเข้าตารางข้อมูลดิบ และนำไปคำนวณค่าทางสถิติ ดังนี้

1. การนำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่
2. นำข้อมูลมาหาค่าร้อยละ จากสูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้

X = จำนวนผู้ตอบในแต่ละตัวเลือก

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4.2 ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน $N = 32$	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	25	78.13
หญิง	7	21.88

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 32	ร้อยละ
2. อายุ		
26 - 30 ปี	4	12.50
31 - 35 ปี	9	28.13
36 - 40 ปี	10	31.25
มากกว่า 40 ปี	9	28.13
3. ศาสนา		
พุทธ	32	100.00
4. สถานภาพการสมรส		
โสด	8	25.00
สมรส	24	75.00
5. อายุราชการ		
1 - 5 ปี	2	6.25
6 - 10 ปี	5	15.63
11 - 15 ปี	12	37.50
16 - 20 ปี	12	37.50
21 - 25 ปี	1	3.13
26 - 30 ปี	0	0.00
มากกว่า 30 ปี	0	0.00
6. ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา	4	12.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 32	ร้อยละ
วุฒิมหาบัณฑิต (ความถนัด)		
ปวส.		
สาขาวิชาเกษตรกรรม	1	
ป.กศ.		
สาขาวิชาเกษตรกรรม	3	
ปริญญาตรี	26	81.25
วุฒิมหาบัณฑิต (ความถนัด)		
ค.บ.		
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์	(8)	
สาขาวิชาครุศาสตร์	(2)	
วท.บ.		
สาขาวิชาสัตวบาล	(3)	
สาขาวิชาพืชศาสตร์	(4)	
ศศ.บ.		
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์	(2)	
ทษ.บ.		
สาขาวิชาพืชไร่	(1)	
สาขาวิชาพืชสวน	(2)	
สาขาวิชาพืชสวนประดับ	(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 32	ร้อยละ
ปริญญาโท วุฒิการศึกษา (ความถี่)	2	6.25
ค.ม. สาขาวิชาครุศาสตร์	(1)	
วท.ม. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	(1)	
7. ตำแหน่งในปัจจุบัน		
อาจารย์ 1	5	15.63
อาจารย์ 2	27	84.38
8. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร		
เพิ่งเริ่มสอน	0	0.00
สอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา	0	0.00
1 - 5 ปี	2	6.25
6 - 10 ปี	4	12.50
11 - 15 ปี	13	40.63
16 - 20 ปี	12	37.50
มากกว่า 20 ปี	1	3.13
9. หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน (ความถี่)		
ครูประจำชั้น	(26)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1. (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 32	ร้อยละ
ทำงานธุรการ	(4)	
แนะแนว	(7)	
ฝ่ายวิชาการ	(3)	
ฝ่ายวางแผน	(2)	
อาคารสถานที่	(1)	
10. จำนวนคาบที่สอนในแต่ละสัปดาห์		
10 - 14 คาบ	5	15.63
15 - 19 คาบ	16	50.00
20 - 24 คาบ	11	34.38
11. วิชาชีพที่สอนในปัจจุบัน (ความถี่)		
วิชาชีพทางด้านพืช	(59)	
วิชาชีพทางด้านสัตว์	(10)	
วิชาชีพโครงการงาน	(23)	
วิชาชีพงานเกษตรพื้นฐาน	(18)	
กิจกรรม	(17)	
วิชาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับเกษตร	(21)	
12. ระดับชั้นที่สอน (ความถี่)		
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	(146)	
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	(38)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 32	ร้อยละ
13. จำนวนนักเรียนที่สอน (ความถี่) ต่ำกว่า 11 คน 11 - 20 คน 21 - 30 คน 31 - 40 คน 41 - 50 คน 51 - 60 คน 61 - 70 คน มากกว่า 70 คน	(7) (19) (40) (26) (10) (5) (5) (36)	
14. ในรอบ 3 ปีการศึกษาสอนรายวิชา (ความถี่) รายวิชาทางด้านพืช รายวิชาทางด้านสัตว์ รายวิชาโครงงาน รายวิชางานเกษตรพื้นฐาน กิจกรรม รายวิชาที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเกษตร	(57) (19) (18) (18) (17) (23)	
15. ในรอบ 3 ปีการศึกษาที่ผ่านมาส่วนใหญ่สอนอยู่ในระดับ (ความถี่) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	(95)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 32	ร้อยละ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	(52)	
16. การสอนข้าราชการเดิม		
ใช่	32	100
ไม่ใช่	40	0.00
17. สาเหตุที่ต้องสอนรายวิชาอื่นนอกเหนือจากรายวิชาเกษตร		
จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ	18	56.25
มีความสามารถในการสอนวิชานั้นเป็นอย่างดี	4	12.50
โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย	7	21.89
มีครูเกษตรหลายคน	2	6.25
เป็นวิชาที่ครูทุกคนต้องสอน	1	3.13
18. จำนวนคาบที่สอนโดยเฉลี่ยในรอบ 3 ปีการศึกษา		
14 คาบ	2	6.25
16 คาบ	6	18.75
18 คาบ	9	28.13
20 คาบ	7	21.88
22 คาบ	5	15.63
24 คาบ	3	9.38
19. จำนวนคาบในภาคเรียนที่สอนมากที่สุดรอบ 3 ปีการศึกษา		
ต่ำกว่า 16 คาบ	1	3.13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 32	ร้อยละ
16 คาบ	2	6.25
18 คาบ	10	31.25
20 คาบ	4	12.50
22 คาบ	7	21.88
24 คาบ	2	6.25
26 คาบ	5	15.63
มากกว่า 26 คาบ	1	3.13
20. จำนวนคาบในภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุดรอบ 3 ปีการศึกษา		
ต่ำกว่า 12 คาบ	1	3.13
12 คาบ	4	12.50
14 คาบ	6	18.75
16 คาบ	7	21.88
18 คาบ	12	37.50
20 คาบ	2	6.25
21. เรื่องที่เคสได้รับการฝึกอบรม (ความถี่)		
การทำแผนการสอน	(6)	
การสอนวิชาโครงการ	(5)	
ชบวนการสอน	(3)	
เทคนิคการสอน	(3)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 32	ร้อยละ
การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาชีพ	(2)	
การใช้แผนการสอน	(2)	
การทำจุดประสงค์การเรียนการสอน	(1)	
การสอนวิชาเกษตร	(1)	
การสอนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	(1)	
การวัดและประเมินผล	(1)	
การผลิตสื่อการเรียนการสอน	(1)	
22. การเข้ารับการอบรมด้านการเกษตร		
ไม่เคย	15	46.88
เคย	17	53.13
23. เรื่องที่เคยได้รับการอบรม (ความถี่)		
การปลูกไม้ดอก - ไม้ประดับ	(3)	
สาร EM กับการเกษตร	(3)	
การขยายพันธุ์พืช	(2)	
การเพาะเห็ด	(2)	
การเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด	(2)	
การเลี้ยงสัตว์ทั่วไป	(1)	
ประมงโรงเรือน	(1)	
การผสมเทียมปลา	(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N = 32	ร้อยละ
การจัดตกแต่งสวน	(1)	
การปลูกผักสวนครัว	(1)	
การเลี้ยงโคนม	(1)	
การผลิตไม้ตัดดอกเพื่อการค้า	(1)	
เทคนิคการผลิตไม้ดอกเมืองหนาว	(1)	
การเลี้ยงโคนเนื้อ	(1)	
24. เวลาที่ผ่านมาของการอบรมครั้งสุดท้าย (ความถี่)		
ต่ำกว่า 1 ปี	(1)	
1 ปี	(8)	
2 ปี	(3)	
3 ปี	(2)	
4 ปี	(1)	

- 4.2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการศึกษาพบว่าเพศของครูอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปาง ทั้งหมด 32 คนเป็นชาย 25 คน หญิง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 78.13 และ 21.88 ตามลำดับ อายุของครู - อาจารย์ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 36 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.25 อายุน้อยสุดอยู่ระหว่าง 26 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.50 ครู - อาจารย์ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธคิดเป็นร้อยละ 100 สำหรับสถานภาพการสมรส ส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนน้อยยังโสด คิดเป็นร้อยละ 25.00 อายุราชการส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระหว่าง 11 - 15 ปี และ 16 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีวราชการต่ำสุดอยู่ในช่วงระหว่าง 21 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.13 ระดับการศึกษา
 ส่วนใหญ่คือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 75 ส่วนน้อยคือระดับอนุปริญญา และปริญญาโท
 คิดเป็นร้อยละ 12.50 และ 6.25 ตามลำดับ วุฒิการศึกษาเกษตรส่วนใหญ่ คือ
 ค.บ. คิดเป็นร้อยละ 34.38 รองลงมาคือวุฒิ ก.บ. คิดเป็นร้อยละ 31.25 วุฒิน้อยที่สุด คือ
 ปวส., วท.ม. และ คม. คิดเป็นร้อยละ 3.13 สาขาวิชาเอกที่มีมากที่สุด คือ เกษตรศาสตร์
 คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมาคือสาขาสัตวบาล คิดเป็นร้อยละ 15.63 สำหรับตำแหน่งใน
 ปัจจุบันส่วนใหญ่คือ อาจารย์ 2 คิดเป็นร้อยละ 84.38 ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่
 คือ อาจารย์ 2 คิดเป็นร้อยละ 40.63 ประสบการณ์การสอนต่ำสุดอยู่ในช่วงระหว่าง 1-5 ปี คิด
 เป็นร้อยละ 6.25 สำหรับหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือ จากการสอนส่วนใหญ่ คือ ครูประจำชั้น
 รองลงมาคือ งานแนะแนวสำหรับจำนวนคาบที่สอนในแต่ละสัปดาห์ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 15-19 คาบ
 คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนน้อยที่สุดอยู่ในช่วง 10-14 คาบ คิดเป็น ร้อยละ 15.63 ราชวิชาที่
 สอนในปัจจุบันส่วนใหญ่คือ วิชาทางด้านพืช ระดับชั้นที่สอนส่วนใหญ่สอนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา
 ตอนต้น จำนวนนักเรียนที่สอนส่วนใหญ่มีจำนวนอยู่ในช่วง 21-30 คน ในรอบ 3 ปี การศึกษาที่
 ผ่านมาครู-อาจารย์ส่วนใหญ่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โดยครู-อาจารย์ทั้งหมดจะสอนข้าราชการเดิม สำหรับสาเหตุที่ต้องสอนราชวิชาอื่น
 นอกเหนือจากราชวิชาเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพราะจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่เพียงพอคิดเป็น ร้อยละ
 56.25 รองลงมาคือ โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.89 จำนวนคาบที่
 สอนโดยเฉลี่ยในรอบ 3 ปีการศึกษาส่วนใหญ่ครู-อาจารย์จะสอน 18 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ
 28.13 จำนวนคาบในภาคเรียนที่สอนมากที่สุดรอบ 3 ปีการศึกษา ส่วนใหญ่จะสอน 18 คาบ/
 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 31.25 และจำนวนคาบในภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุดส่วนใหญ่จะสอน 18
 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 37.50 สำหรับการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอนครู-อาจารย์
 ส่วนใหญ่ คือ การทำแผนการสอน รองลงมาคือ การสอนวิชาโครงการ (ดูรายละเอียดใน
 ตารางที่ 1 ข้อ 22) การเข้ารับการอบรมด้านการเกษตรส่วนใหญ่เคย คิดเป็นร้อยละ 53.13
 ส่วนน้อย ไม่เคยคิดเป็นร้อยละ 46.88 ส่วนใหญ่ เคยอบรมเรื่องไม้ดอกไม้ประดับ (ดูราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ละเอียดยุทธศาสตร์ที่ 1 ข้อ 24) อบรมครั้งสุดท้ายส่วนใหญ่ผ่านมาแล้ว 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.50 (ดูรายละเอียดในตารางที่ 1 ข้อ 27)

ตารางที่ 2 แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
1. จำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์		
ค่อนข้างมาก	8	25.00
เหมาะสมแล้ว	21	65.63
น้อยเกินไป	3	9.38
2. การดำเนินการคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร		
ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี	4	12.50
โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก	24	75.00
โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม	4	12.50
3. ความเหมาะสมของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรของครูผู้สอน		
กลุ่มใหญ่มากเกินไป	6	18.75
กลุ่มค่อนข้างใหญ่	8	25.00
ขนาดเหมาะสมดีแล้ว	15	46.00
กลุ่มค่อนข้างเล็ก	3	9.38
4. ห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะ		
มี	15	46.88

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
ไม่มี	17	53.13
5. ไม่มีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะอาศัย (ความถี่)		
รวมไม่มี	(4)	
ห้องที่ว่าง	(4)	
เรือนเพาะชำ	(3)	
แปลงปลูกพืช	(2)	
โรงอาหาร	(1)	
ห้องโสตทัศนศึกษา	(1)	
ห้องสมุด	(1)	
สวนป่าธรรมชาติ	(1)	
ด้านหลังอาคารเรียน	(1)	
อาคารฝึกปฏิบัติงาน	(1)	
6. การจัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานวิชาเกษตร		
จัด	25	78.13
ไม่จัด	7	21.88
7. สาเหตุไม่จัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานเกษตร(ความถี่)		
พื้นที่ไม่เพียงพอ	(7)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
8. ราชวิชาที่ได้จัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานราชวิชาทางด้านพิธี		
มีพื้นที่ (ความถี่)		
ต่ำกว่า 1 ไร่	(25)	
1-3 ไร่	(13)	
4-6 ไร่	(7)	
7-9 ไร่	(1)	
10-12 ไร่	(2)	
ราชวิชาทางด้านสัตว์ มีพื้นที่		
ต่ำกว่า 1 ไร่	(13)	
1-3 ไร่	(1)	
4-6 ไร่	(2)	
7-9 ไร่	(1)	
10-12 ไร่	(1)	
ราชวิชาโครงการ มีพื้นที่		
ต่ำกว่า 1 ไร่	(4)	
1-3 ไร่	(1)	
4-6 ไร่	(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
รายวิชางานเกษตรพื้นฐาน มีพื้นที่		
ต่ำกว่า 1 ไร่	(7)	
1-3 ไร่	(2)	
4-6 ไร่	(1)	
7-9 ไร่	(1)	
10-12 ไร่	(1)	
9. การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน		
จัดเตรียมเองโดยภาควิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหา		
จากแหล่งต่าง ๆ	21	65.63
ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ	8	25.00
สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน	3	9.38
10. เตรียมการสอนด้วยวิธี		
ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอน		
เป็นรายคาบ	16	50.00
ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน	14	43.75
ทำแผนการสอนล่วงหน้าและเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วน	2	6.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
11. สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนที่ใช้มากที่สุด (ความถี่)		
ของจริง	(21)	
เอกสารประกอบการสอน	(9)	
รูปภาพ	(8)	
วีดิทัศน์	(7)	
แผ่นชาร์ต	(1)	
สไลด์	(1)	
12. ระดับความตั้งใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียน		
ตั้งใจมาก	3	9.38
ตั้งใจแต่ไม่มาก	23	71.88
ไม่ค่อยตั้งใจ	6	18.75
13. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ปฏิบัติโดย		
ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้งบบำรุงการศึกษา	3	9.38
ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน	23	71.88
ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา	5	15.63
เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน	1	3.13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2 สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่าจำนวนคาบ การสอน / สัปดาห์ ของครู-อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า เหมาะสมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 65.63 สำหรับการดำเนินการคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่จะดำเนินการโดยโรงเรียน กำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก คิดเป็นร้อยละ 75.00 ขนาดของกลุ่มนักเรียน ที่เรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่เห็นว่าขนาดเหมาะสมดีแล้ว คิดเป็นร้อยละ 46.00 ส่วนน้อยคือกลุ่ม ค่อนข้างเล็ก คิดเป็นร้อยละ 9.38 ห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะส่วนใหญ่ ไม่มี คิดเป็นร้อยละ 53.13 กรณีไม่มีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ ใช้ร่มไม้และห้องที่ว่าง รองลงมาคือเรือนเพาะชำ และแปลงปลูกพืชตามลำดับ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 2 ข้อ 5) สำหรับการจัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานวิชาเกษตรส่วนใหญ่จัด คิดเป็นร้อยละ 78.13 ส่วนน้อย ไม่จัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานทางด้านพืชส่วนใหญ่มีพื้นที่อยู่ระหว่างช่วงต่ำกว่า 1 ไร่ รองลงมา คือ 1-3 ไร่ ทางด้านสัตว์ส่วนใหญ่มีพื้นที่อยู่ระหว่างช่วงต่ำกว่า 1 ไร่ รองลงมาคือ 4-6 ไร่ รายวิชาโครงการเกษตรส่วนใหญ่มีพื้นที่อยู่ในช่วงต่ำกว่า 1 ไร่ รองลงมาคือ 4-6 ไร่ วิชางานเกษตรพื้นฐานส่วนใหญ่มีพื้นที่อยู่ในช่วงต่ำกว่า 1 ไร่ รองลงมาคือ 1-3 ไร่ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 2 ข้อ 8) สำหรับการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่ จัดเตรียมเองโดยครูวิเคราะห์หลักสูตร และ รวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 65.63 น้อยที่สุดคือ สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน คิดเป็นร้อยละ 9.38 ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ เตรียมการสอนด้วยวิธี ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ คิดเป็นร้อยละ 50.00 สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนที่ใช้มากที่สุดคือ ของจริง รองลงมาคือ เอกสารประกอบการสอน รูปภาพ และวีดิทัศน์ ตามลำดับ(ดูรายละเอียดในตารางที่ 2 ข้อ 11) สำหรับระดับความตั้งใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า ตั้งใจแต่ไม่มาก คิดเป็น ร้อยละ 71.88 การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตรส่วนใหญ่ครู-อาจารย์ปฏิบัติโดย ทำโครงการเสนอ ความพึงงบประมาณ / ปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน คิดเป็นร้อยละ 71.88 ส่วนน้อยที่สุดคือ เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 แสดงความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
1. ความต้องการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับการเรียนการสอน		
ไม่ต้องการ	4	12.50
ต้องการ	28	87.50
2. ต้องการปรับปรุงการเรียนการสอนด้าน (ความถนัด)		
ความรู้และทักษะในด้านการสอน	(14)	
ความรู้และทักษะทางการเกษตร	(16)	
พัฒนาด้านบุคลิกภาพ	(5)	
ความเป็นผู้นำ	(2)	
3. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม ด้านการสอนเพิ่มเติม		
ไม่ต้องการ	2	6.25
ต้องการ	30	93.75
4. ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม ด้านการสอนเกี่ยวกับ (ความถนัด)		
เทคนิควิธีสอน	(19)	
การวัดและประเมินผลการเรียน	(12)	
การทำแผนการสอน	(19)	
การวิเคราะห์หลักสูตร	(12)	
การใช้และการผลิตสื่อการสอน	(24)	
จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น	(9)	
การผลิตชุดการเรียนการสอนด้วยตนเอง	(21)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
5. ความต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะทางด้านกา เกษตร		
ไม่ต้องการ	7	21.88
ต้องการ	25	78.13
6. ต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะทางด้านกา เกษตร		
เรื่อง (ความถึ)		
การปลูกไม้ดอก-ไม้ประดับ	(5)	
การจัดสวน	(5)	
การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	(5)	
การปลูกพืชด้วยวิธีธรรมชาติ	(3)	
การปลูกไม้เมืองหนาว	(2)	
การเพาะเห็ด	(2)	
การปลูกพืชโดยใช้น้ำยา	(1)	
การปลูกพืชในพื้นที่แห้งแล้ง	(1)	
การทำไม้ตัด-ไม้แคะ	(1)	
การขยายพันธุ์พืช	(1)	
การปลูกไม้ผลล้มลุก	(1)	
การเลี้ยงสุ่นัษ	(1)	
การจัดการฟาร์มไก่ไข่-ไก่เนื้อ	(1)	
การขยายพันธุ์ปลา	(1)	
การแปรรูป และการถนอมผลิตภัณฑ์การเกษตร	(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
ธุรกิจเกษตร	(1)	
7. ความต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้าน		
การพูด	15	46.88
การแต่งกาย	5	15.63
กิริยาท่าทาง	2	6.25
มนุษยสัมพันธ์	4	12.50
ความกระตือรือร้น	6	18.75
8. ความต้องการศึกษาต่อ		
ไม่ต้องการ	10	31.25
ต้องการ	22	68.75
9. ระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ (ความถนัด)		
ปริญญาตรี	(2)	
สาขาวิชาการปลูกไม้เมืองหนาว	(1)	
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	(1)	
ปริญญาโท	(20)	
สาขาวิชาเทคนิคการเกษตร	(4)	
สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร	(3)	
สาขาวิชาพัฒนาชุมชน	(2)	
สาขาวิชาบริหารการศึกษา	(2)	
สาขาพืชศาสตร์	(2)	
สาขาเทคโนโลยีการเกษตร	(2)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
สาขาวิชาพืชสวน	(1)	
สาขาวิชาภูมิทัศน์	(1)	
สาขาวิชาไม้ดอก-ไม้ประดับ	(1)	
สาขาวิชาการจัดการ	(1)	
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เกษตร	(1)	
10. ต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึก		
ปฏิบัติงานเกษตรโดย (ความถี่)		
จัดห้องเรียนเฉพาะ	(7)	
สนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ	(4)	
จัดสร้างเรือนเพาะชำพร้อมห้องปฏิบัติการ	(4)	
จัดหาเครื่องมือเกษตรให้เพียงพอ	(3)	
จัดสถานที่ปฏิบัติงานเกษตรให้เหมาะสมและเพียงพอ	(2)	
ปรับปรุงห้องเรียน ให้น่าอยู่	(2)	
จัดระบบน้ำให้เพียงพอ	(2)	
แบ่งพื้นที่แต่ละหมวดให้ชัดเจน	(2)	
จัดสร้างรั้วถาวรในโรงเรียน	(1)	
ปรับปรุงดิน	(1)	
11. สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนที่ต้องการมากที่สุด (ความถี่)		
วีดิทัศน์	(27)	
สไลด์ประกอบการสอน	(16)	
ของจริง	(13)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
ภาพประกอบการสอน	(2)	
ตำรา เอกสารวิชาเกษตรใหม่	(2)	
คอมพิวเตอร์	(1)	
12. ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาการเกษตร		
ด้าน (ความถนัด)		
งบประมาณ	(15)	
วัสดุ-อุปกรณ์ปฏิบัติงานเกษตร	(8)	
สื่อการเรียนการสอน	(6)	
อาคารสถานที่ปฏิบัติงาน	(3)	
ส่งครู-อาจารย์ เข้าอบรมเป็นระยะ ๆ	(3)	
ขวัญกำลังใจ	(3)	
ความเป็นกันเอง	(2)	
คำชี้แนะต่าง ๆ	(1)	
ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของอาชีพเกษตร	(1)	
เพิ่มพนักงานเกษตร	(1)	
13. ต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ ด้าน (ความถนัด)		
จัดการอบรมเฉพาะอย่างเป็นระยะ	(9)	
สื่อการเรียนการสอน	(8)	
ข่าวสารทางการเกษตร	(5)	
นิเทศก์การเรียนการสอน	(4)	
แนะนำเทคนิคการสอนวิชาเกษตร	(4)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
การทำแผนการสอน	(3)	
ตรวจแผนการสอน	(1)	
เอกสารประกอบการสอน	(1)	

4.2.3 ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่า ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ ต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 87.50 ส่วนน้อยไม่ต้องการคิดเป็นร้อยละ 12.50 โดยส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงการเรียนการสอนด้านความรู้และทักษะทางการเกษตร รองลงมาคือ ความรู้และทักษะทางด้านเกษตร (ดูรายละเอียดในตารางที่ 3 ข้อ 2) สำหรับความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติมส่วนใหญ่ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 93.75 ส่วนน้อยไม่ต้องการคิดเป็นร้อยละ 21.88 ส่วนใหญ่ต้องการเข้าฝึกอบรมเรื่อง การปลูกไม้ดอก-ไม้ประดับ การจัดสวนและการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ รองลงมาคือ การปลูกพืชด้วยวิธีธรรมชาติ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 3 ข้อ 6) สำหรับความต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงด้าน การพูด คิดเป็นร้อยละ 46.88 น้อยที่สุด คือ กริยาท่าทางคิดเป็นร้อยละ 6.25 ความต้องการศึกษาต่อส่วนใหญ่ ต้องการ คิดเป็นร้อยละ 68.75 ส่วนน้อยไม่ต้องการคิดเป็นร้อยละ 31.25 โดยต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน สาขาวิชาการปลูกไม้เมืองหนาว และเทคโนโลยีการเกษตร ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทจำนวน 20 คน สาขาวิชาเทคนิคการเกษตร 4 คน ส่งเสริมการเกษตร จำนวน 3 คน (ดูรายละเอียดในตารางที่ 3 ข้อ 9) ความต้องการให้โรงเรียน แก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน และสถานที่ปฏิบัติงานเกษตรส่วนใหญ่ ต้องการจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะมากที่สุดรองลงมาคือ สนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ และจัดสร้างเรือนเพาะชำพร้อมห้องปฏิบัติการ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 3 ข้อ 10) สำหรับสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนส่วนใหญ่ต้องการวิดิทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ สไลด์ประกอบการสอนและของจริง ตามลำดับ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 3 ข้อ 11)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร ส่วนใหญ่ต้องการงบประมาณมากที่สุด ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดอบรมเฉพาะอย่าง เป็นระยะมากที่สุด รองลงมาคือ สื่อการเรียนการสอน และข่าวสารทางการเกษตร ตามลำดับ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 3 ข้อ 13)

ตารางที่ 4 แสดงความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน

รายการ	อันดับความสำคัญ				
	1	2	3	4	5
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร	50.00	9.09	18.18	9.09	13.64
ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่	18.25	22.22	18.52	18.52	22.22
ความพร้อมของครู-อาจารย์ผู้สอน (มีจำนวน- เพียงพอ)	5.26	26.32	21.05	31.58	15.79
วิธีสอนของครูเกษตร	5.88	11.76	17.64	11.76	52.94
บุคลิกของครูเกษตร	0.00	0.00	28.57	14.29	57.14
สภาพของท้องถิ่น	26.67	20.00	46.67	6.67	0.00
ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน	25.00	15.00	10.00	45.00	5.00
นักเรียนรุ่นก่อน ๆ	0.00	16.67	33.33	50.00	0.00
ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน	57.14	14.29	0.00	28.57	0.00
ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	0.00	85.71	24.29	0.00	0.00
ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในรร.	0.00	0.00	28.57	14.29	57.14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.4 ความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน เป็นต้น

ความสำคัญอันดับที่ 1

ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน

การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร

สภาพท้องถิ่น

ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน

ความพร้อมด้านอุปกรณ์ และสถานที่

ความสำคัญอันดับที่ 2

ความสนใจของประชาชน และผู้ปกครอง

ความพร้อมของครู-อาจารย์ผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)

ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่

สภาพท้องถิ่น

นักเรียนรุ่นก่อน ๆ

ความสำคัญอันดับที่ 3

สภาพท้องถิ่น

นักเรียนรุ่นก่อน ๆ

บุคลิกของครูเกษตร และ ความร่วมมือ เจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน

ความสนใจของประชาชน และผู้ปกครอง

ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่

ความสำคัญอันดับที่ 4

นักเรียนรุ่นก่อน ๆ

ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน

ความพร้อมของครู-อาจารย์ผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)

ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน

ความสำคัญอันดับที่ 5

บุคลิกของครูเกษตร และความร่วมมือ เจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน
วิธีสอนของครูเกษตร

ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่

ความพร้อมของครู-อาจารย์ผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)

การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร

ตารางที่ 5 แสดงปัญหาอุปสรรคการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
1. ปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร (ความถี่) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ (6) ขาดแคลนน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร (4) ขาดแคลนสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน (3) โรงเรียนไม่มีรั้วรอบขอบชิด (3) พื้นที่การเกษตรไม่เพียงพอ (3) สัตว์เลี้ยงชาวบ้านรบกวน (3) ขาดเรือนเพาะชำ (3) เครื่องมือการเกษตรไม่เพียงพอ (3) การลักขโมส (2) นักเรียนไม่เอาใจใส่ (1) ขาดทุนในการดำเนินงาน (1) โรงเรียนชำรุด (1)		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
2. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชา		
ไม่มี	28	87.50
มี	3	9.38
3. ลักษณะของปัญหาการกำหนดเนื้อหาวิชา (ความถี่)		
เนื้อหาทำให้เกิดแผนการสอนคลาดเคลื่อน	(2)	
ขาดเนื้อหาที่เหมาะสมกับรายวิชา	(1)	
4. ปัญหาด้านการจัดหาวัสดุวิชาเกษตร		
ไม่มี	18	56.25
มี	14	43.75
5. ลักษณะของปัญหาด้านการจัดหาวัสดุวิชาเกษตร (ความถี่)		
ขาดงบประมาณ	(8)	
การขนส่งไม่สะดวก	(3)	
ขั้นตอนการจัดซื้อยุ่งยาก	(2)	
หาซื้อไม่ได้	(1)	
6. ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน(ความถี่)		
โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน	(2)	
มีแต่จำนวนไม่เพียงพอ	(16)	
โรงเรียนขาดงบประมาณ สำหรับจัดซื้อ	(14)	
มีสื่อและอุปกรณ์ แต่ขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่งยาก	(4)	
มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่	(9)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักจะสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคารหรือสถานที่เก็บให้ปลอดภัย	(4)	

4.2.5 ปัญหาอุปสรรคการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่า ปัญหา ด้านสถานที่ ฝึกปฏิบัติงานเกษตร ส่วนใหญ่ คือ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ รองลงมาคือ ขาดน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร และขาดแคลนสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ตามลำดับ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 5 ข้อ 1) สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 87.50 ส่วนน้อย คือ มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 9.38 ซึ่งลักษณะของปัญหาการกำหนดเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ คือ เนื้อหาทำให้แผนการคลาดเคลื่อน รองลงมาคือ ขาดเนื้อหาที่เหมาะสมกับรายวิชา ปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตรส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 56.25 ส่วนน้อย คือ มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 43.75 ซึ่งลักษณะของปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตรส่วนใหญ่ คือ ขาดงบประมาณ รองลงมาคือ การขนส่งไม่สะดวก ขั้นตอนการจัดซื้อยุ่งยาก และหาซื้อไม่ได้ ตามลำดับ ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนส่วนใหญ่ คือ มีแต่จำนวนไม่เพียงพอรองลงมาคือโรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 5 ข้อ 6)

ตารางที่ 6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
1. จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ที่คิดว่าสามารถปฏิบัติงานได้ดี (คาบ) ต่ำกว่า 10 12 14 16 18 20 มากกว่า 20	3 1 1 6 16 5 0	9.38 3.13 3.13 18.75 50.00 32.00 0.00
2. จำนวนกลุ่มนักเรียนซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติ ควรมีขนาด (คน) ไม่เกินกลุ่มละ 10 ไม่เกินกลุ่มละ 20 กลุ่มละ 20-30 กลุ่มละ 30-40 กลุ่มละ 40-50	6 14 10 2 0	18.75 43.75 31.35 6.25 0.00
3. ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้แก่ปัญหาโดย (ความถี่) ภายนอกสถานที่ ปฏิบัติงานได้ร่มไม้ ปฏิบัติงานใต้ถุนอาคาร ปฏิบัติงานบริเวณโรงรถ ฝึกปฏิบัติในห้อง แล้วให้นักเรียนไปทำที่บ้านมาส่ง	(4) (4) (3) (3) (2)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
ฝึกปฏิบัติในห้องแล้วให้นักเรียนไปทำที่บ้านโดยครูจะออกนิเทศก์	(2)	
สอนโดยการทำแปลงสาธิต	(2)	
ปลูกในกระถาง	(2)	
ยกตัวอย่างแหล่งความรู้ให้นักเรียนไปศึกษา	(1)	
ใช้สื่อวีดิทัศน์	(1)	
4. ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบ		
การสอน (ความถี่)		
มีงบประมาณจัดซื้อที่เพียงพอ	(12)	
มีวัสดุของหมวดวิชาเป็นสัดส่วน	(10)	
ให้นักเรียนเตรียมมาจากบ้านเป็นบางโอกาส	(5)	
จัดทำขั้นตอนเบิกจ่ายอุปกรณ์ให้รัดกุม	(3)	
จัดซื้อสื่อและอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ	(2)	
มีแผนงานที่แน่นอนในการจัดซื้อ	(2)	
5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอน		
วิชาเกษตร (ความถี่)		
เน้นการเรียนการสอนโดยวิธีปฏิบัติจริง	(7)	
มีการดำเนินงานที่ประกอบการต่าง ๆ	(5)	
จัดการอบรม สัมมนาให้ครูเกษตรได้รับความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	(4)	
มีงบประมาณเพียงพอ	(3)	
มีอุปกรณ์การเกษตรเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	(2)	

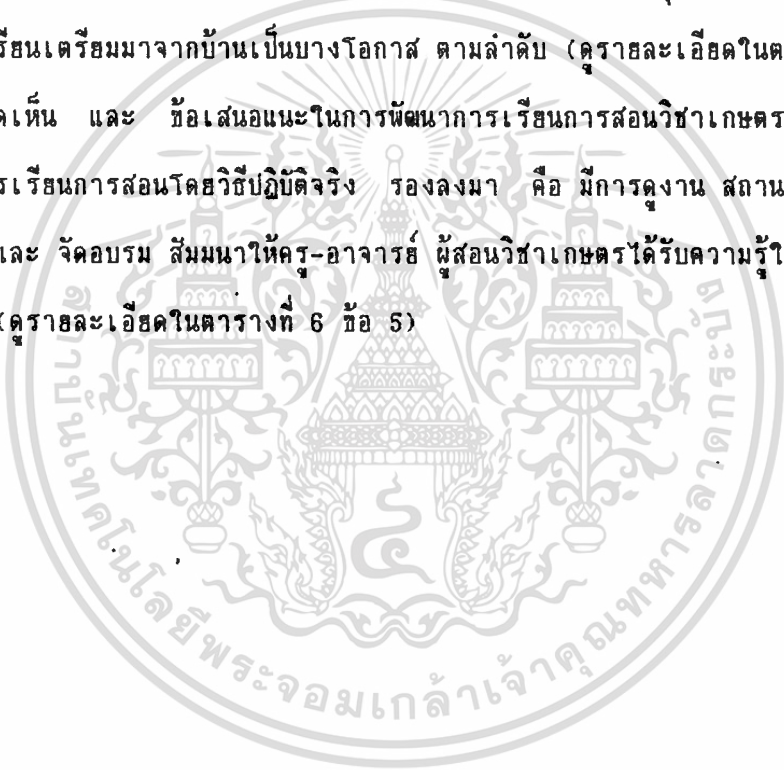
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	จำนวน N=32	ร้อยละ
มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการเรียนการสอน	(2)	
มีศึกษานิเทศก์ติดตามและนำผลงานไปเสนอประชาสัมพันธ	(2)	
มีการให้ขวัญกำลังใจ แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และให้เกิด ความยุติธรรม	(2)	
มีการทดลองใช้เทคนิคการสอนใหม่ และปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น	(1)	
รัฐบาลควรให้ความสำคัญในการเรียนเกษตรให้มากขึ้น	(1)	
ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น	(1)	
แนะแนวนักเรียนเกษตรให้รู้หนทางศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ อิสระ	(1)	
ส่งเสริมวิริยะ ฐานะ ของครู-อาจารย์ เกษตรให้ดีขึ้น	(1)	
ผู้บริหารแต่ละโรงเรียนควรให้ความสำคัญและลงมาสัมผัส งานเกษตรจริง ๆ	(1)	
มีการสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	(1)	
สร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาเกษตรของนักเรียน	(1)	
ชี้แนะให้ผู้ปกครองสนับสนุนลูกให้เรียนวิชาเกษตร	(1)	
กรมสามัญศึกษาควรสนับสนุนเครื่องจักรที่ทันสมัยให้แก่โรงเรียน ที่มพื้นที่มาก	(1)	
จัดให้มีห้องเรียนเกษตรเป็นสัดส่วน	(1)	
มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับรายวิชา	(1)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงการสอนวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพ พบว่าจำนวนคาบสอน/สัปดาห์ ที่คิดว่าสามารถปฏิบัติงานได้มีส่วนใหญ่ คือ 18 คาบ จำนวนกลุ่มนักเรียนซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติ ส่วนใหญ่คือ ควรมีขนาดไม่เกินกลุ่มละ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 สำหรับกรณีที่โรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดย คุงานนอกสถานที่ และปฏิบัติงานได้ร่วมมือ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 6 ข้อ 3) ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนส่วนใหญ่ เสนอให้มีงบประมาณจัดซื้อที่เพียงพอรองลงมาคือมีพัสดุของหมวดวิชาเป็นสัดส่วน และให้นักเรียนเตรียมมาจากบ้านเป็นบางโอกาส ตามลำดับ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 6 ข้อ 4) ส่วนความคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่เห็นว่า ควรเน้นการเรียนการสอนโดยวิธีปฏิบัติจริง รองลงมา คือ มีการดูงาน สถานที่ประกอบการต่าง ๆ และ จัดอบรม สัมมนาให้ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรได้รับความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอตามลำดับ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 6 ข้อ 5)

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสถานภาพ สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคตลอดจนความต้องการและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปาง จำนวนทั้งหมด 64 คน โดยสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีคำถามทั้งหมด 46 ข้อ เมื่อได้แบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้กับครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรจำนวน 4 ชุด หลังจากนั้นนำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์จึงนำไปใช้กับประชากร ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปาง โดยขอหนังสือราชการจากภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงผู้อำนวยการสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง เพื่อขอความอนุเคราะห์ช่วยส่งแบบสอบถามไปยังครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัด โดยผู้วิจัยทำการส่งและรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ การวิจัยครั้งนี้ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 32 ชุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่พบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปางมีเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 36-40 ปี ครู-อาจารย์ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ มีสถานภาพการสมรส ส่วนใหญ่สมรสแล้ว อาวุธการส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระหว่าง 11-15 ปี และ 16-20 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ คือปริญญาตรี

วุฒิการศึกษาเกษตรส่วนใหญ่ คือ ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาเอก ที่มี

เอกส มากที่สุดคือ เกษตรศาสตร์ว่าแนกตามตำแหน่งปัจจุบันส่วนใหญ่คืออาจารย์ช่วยประสับการรักรค้า
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสืบ ลิงซึ่งห่วยไปให้ดองปลองบ่อหว และต้องอ้างถึงถึงนำของเอกสารทศกรังที่มีกรบงไปใช้
การสอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 11-25 ปี สำหรับหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนส่วน

ใหญ่ คือ ครูประจำชั้น จำนวน คาบที่สอนในแต่ละสัปดาห์ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 15-19 คาบ รายวิชาที่สอนในปัจจุบันส่วนใหญ่คือวิชาทางด้านพีช ระดับชั้นที่สอนส่วนใหญ่สอนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน นักเรียนที่สอนส่วนใหญ่มีจำนวนอยู่ในช่วง 21-30 คน ในรอบ 3 ปีการศึกษาที่ผ่านมาครู-อาจารย์ส่วนใหญ่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และครู-อาจารย์ทั้งหมดจะสอนซ้ำรายวิชาเดิม สาเหตุที่ต้องสอนรายวิชาอื่น นอกเหนือจากรายวิชาเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพราะจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่เพียงพอจำนวนคาบที่สอนโดยเฉลี่ยในรอบ 3 ปี การศึกษาส่วนใหญ่ ครู-อาจารย์จะสอน 18 คาบ/สัปดาห์ จำนวนคาบเรียนที่สอนมากที่สุด อีกทั้งน้อยที่สุด ในรอบ 3 ปี การศึกษาส่วนใหญ่จะสอน 18 คาบ/สัปดาห์ ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอนเรื่องที่ได้รับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่ คือ การทำแผนการสอนการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตรส่วนใหญ่เคยและระยะเวลาที่ผ่านมาของการอบรมส่วนใหญ่ 1 ปี

สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่าจำนวนคาบสอน/สัปดาห์ของครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมแล้ว การดำเนินการคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรส่วนใหญ่เห็นว่ามีขนาดเหมาะสมดีแล้ว กรณีไม่มีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะส่วนใหญ่ใช้ร่วมไม้และห้องที่ว่าง การจัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานเกษตรส่วนใหญ่จัด กรณีไม่จัดเพราะมีพื้นที่ไม่เพียงพอ แต่รายวิชาที่ได้จัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานเกษตรส่วนใหญ่มีพื้นที่ต่ำกว่า 1 ไร่ การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่ จัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่เตรียมการสอนด้วยวิธีทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ สื่อและอุปกรณ์การสอนที่ใช้ส่วนใหญ่คือ ของจริง ระดับความตั้งใจเรียนวิชาเกษตรของนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าตั้งใจเรียนแต่ไม่มาก การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตรส่วนใหญ่ ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ / ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน

ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่าผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่

ต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยส่วนใหญ่ ต้องการปรับปรุงการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า การสอนด้านความรู้และทักษะทางการเกษตร ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่ม ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เติมส่วนใหญ่ต้องการ เข้ารับการฝึกอบรมด้านการสอนเกี่ยวกับการใช้และผลิตสื่อการสอน ความต้องการปรับปรุงบุคลากรส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงด้านการพูด สำหรับความต้องการ การศึกษาต่อส่วนใหญ่ต้องการ ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขาเทคนิคการเกษตรส่วนใหญ่ต้องการจัดให้มีห้องเรียนเฉพาะ สำหรับสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนส่วนใหญ่ต้องการวิทัศน์ ความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ต้องการงบประมาณความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดอบรมเฉพาะอย่าง

ความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า อันดับที่ 1 คือ ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน รองลงมาคือการสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร อันดับที่ 2 คือ ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง รองลงมาคือ ความพร้อมของครู-อาจารย์ผู้สอน อันดับที่ 3 คือ สภาพท้องถิ่น รองลงมาคือ นักเรียนรุ่นก่อน ๆ อันดับที่ 4 คือ นักเรียนรุ่นก่อน ๆ รองลงมาคือ ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน อันดับที่ 5 คือ บุคลิกของครูเกษตร และความร่วมมือ เจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน รองลงมาคือ วัสดุของครูเกษตร (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4)

ปัญหา และ อุปสรรคการเรียนการสอนวิชาเกษตรพบว่าปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาเกษตร ส่วนใหญ่คือ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหา และส่วนน้อยที่มีปัญหาโดยปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหา และส่วนน้อยที่มีปัญหาโดยปัญหาการกำหนดเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่คือ เนื้อหามากทำให้แผนการสอนคลาดเคลื่อนปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกเกษตรส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหา และส่วนน้อยที่มีปัญหาซึ่งลักษณะของปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตรส่วนใหญ่ คือ ขาดงบประมาณ สำหรับปัญหาที่พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนส่วนใหญ่คือ มีแต่จำนวนไม่เพียงพอ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรพบว่า จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ที่คิดว่าสามารถปฏิบัติงานได้ดีส่วนใหญ่ คือ 18 คาบจำนวนกลุ่มนักเรียนซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติส่วนใหญ่ คือ ควรมีขนาดไม่เกินกลุ่มละ 20 คน กรณี โรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยดูงานนอกสถานที่ และปฏิบัติงานได้ร่วมไม้ ข้อเสนอแนะการแก้

แก้ปัญหาก็พบในการใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนส่วนใหญ่เสนอให้มีงบประมาณจัดซื้อที่เพียงพอไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่เห็นว่า ควร
เน้นการเรียนการสอนโดยวิธีการปฏิบัติจริง

5.2 ปัญหาและอุปสรรคในการทำปัญหาพิเศษ

1. ปัญหาเกี่ยวกับผู้ทำปัญหาพิเศษเอง คือ ผู้ทำปัญหาพิเศษทำงานล่าช้าทำให้กำหนด
การคลาดเคลื่อนจากแผนงานที่ได้วางไว้
2. ปัญหาการรับแบบสอบถามคืน เพราะ ได้รับแบบสอบถามคืนน้อย และล่าช้าทำให้เสีย
เวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. ในการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดลำปาง ควรจัด
หาห้องเรียนเฉพาะ และสถานที่ปฏิบัติงานที่เหมาะสมแก่ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
2. ควรจัดให้มีการอบรม เฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการเรียนการสอน และความรู้
ทางด้านการเกษตรแก่ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรอยู่เสมอ เพื่อที่ครู-อาจารย์จะได้นำความรู้
และประสบการณ์ที่ได้มาพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น
3. ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรได้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ตามสาขา
วิชาที่ต้องการ เพื่อเป็นการยกระดับวิริยะฐานะของครูเกษตรให้ทัดเทียมครูสาขาอื่น ๆ
4. ผู้บริหารทุกระดับ ทั้งในโรงเรียน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และ
รัฐบาลจะต้องสนับสนุน งบประมาณในการจัดซื้อสื่อและอุปกรณ์ ประกอบการสอนวิชาเกษตรให้
เหมาะสมและเพียงพอแก่โรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยควรดำเนินการส่งด้วยตนเองให้ถึงผู้ตอบแบบสอบถาม
จะทำให้ได้รับแบบสอบถามคืนเร็ว และเปอร์เซ็นต์มากกว่าส่งทางไปรษณีย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารระยะเวลาในการทำวิจัยควรมากกว่านี้ เพื่อจะทำการเก็บข้อมูลสมบูรณ์ขึ้นด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ : 2523, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง 2533) อัมรินทร์การพิมพ์, กรุงเทพมหานคร.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ : 2524, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524
(ฉบับปรับปรุง 2533) อัมรินทร์การพิมพ์, กรุงเทพมหานคร.
- กรรณิการ์ พวงเกษม : 2533, การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับ
ประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3, ไทวัฒนาพานิช, กรุงเทพมหานคร.
- คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงาน : 2533, รายงานการวิจัยโครงการ
เป็นไปได้อย่างการจัดการมัธยมศึกษาให้เป็นการศึกษาเพื่อป้องกัน. กรุงเทพมหานคร.
- ณรงค์ สัจพันโรจน์ : 2517, เศรษฐศาสตร์และข้อคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรประมวลบทบรรณาธิ
เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร. โรงพิมพ์คุรุสภา, กรุงเทพมหานคร.
- ทิพย์วราภรณ์ สนะพันธ์ : 2525, "การศึกษาการจัดสภาพการเรียนการสอนวิชา
เกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ เขตการศึกษา 9" วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ประคอง กรรณสูต : 2528, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (ฉบับปรับปรุงแก้ไข),
ศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า, ปทุมธานี.
- มธุรี ชนิตรบรร : 2518, "ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาเกษตร และผู้บริหารที่เกี่ยวข้องใน
ระดับสูงต่อการสอนวิชาเกษตรในวิทยาลัยครูส่วนภูมิภาค"
วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
กรุงเทพมหานคร.
- รมณี อากาภิรม : 2535, คู่มือการเรียนวิชาปัญหาพิเศษ. คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพมหานคร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจัย วงษ์ใหญ่ : 2525, พัฒนาหลักสูตรและการสอน - มิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3, ชเนศวรการพิมพ์,
กรุงเทพมหานคร.

สุโขทัยธรรมมาธิราช , มหาวิทยาลัย : 2538, การจัดระบบการสอนการงานและอาชีพ.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,นนทบุรี.

สุชาติ จันทร์เนตร : 2536, "ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในจังหวัด นครปฐม"ปัญหาพิเศษ. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพมหานคร.

สุชีพ ศรีทองกิตกุล "ข้อเสนอแนะของครูเกษตรเขตการศึกษา 5 เกี่ยวกับทักษะเกษตรในหมวด
วิชาชีพเกษตร ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521"
วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
กรุงเทพมหานคร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0050

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

10 มกราคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน **ผุ่ อภัย การ สามี ส. ดี กมา จิต พรี ๑ ลิมา ๗๖**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
เกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวน 64 ชุด

ด้วยภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และทบวงมหาวิทยาลัย ให้
ดำเนินการโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชา เกษตรของครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ โดยให้ดำเนินการดังกล่าวในงบประมาณ
2538 ในการนี้ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยมีความประสงค์จะรวบรวมข้อมูลจากคณะครู-อาจารย์ผู้ทำการ
สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดของท่าน เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์และนำผลการวิจัย
ไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิด
ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยจึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อให้โปรดให้ครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสังกัดของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงลงในแบบสอบถามทุกตอน และ
ทุกข้อด้วย คำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบ คณะผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและใช้เพื่อประโยชน์ในการ
วิจัยเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนหรือเสียหายแก่คณะหรือบุคคลใด ๆ ผลของการวิจัยจะใช้
เพื่อการสร้างสรรค์ในการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรโดยตรงเท่านั้น

อนึ่ง ทางคณะฯ ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์แล้ว
คืนกลับไปยัง ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า-
คุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กทม. 10520 ภายในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538
ด้วย หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเปิดเผยให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

โทรสาร 3266052-6101 ต่อ 658,659

โทรสาร 3268506

ที่ ศษ 0865/ 459

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง

409 ถ.พระเจ้าทันใจ ต.ถนนงชัย ลป 52000

3 กุมภาพันธ์ 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร

อ้างถึง หนังสือ ที่ ทม 1504/ 0050 ลงวันที่ 10 มกราคม 2538

สิ่งที่ส่งมาควย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัยฯ จำนวน 34 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ส่งแบบสอบถามให้ครู อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในสังกัดกรมสามัญศึกษาของจังหวัดลำปาง เพื่อดำเนินโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ความละเอียดแข็งแรงแล้วนั้น

บัดนี้ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ได้ดำเนินการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว พร้อมกันนี้ได้ส่งแบบกรอกข้อมูลเพื่อการวิจัยฯ มาควยแล้ว จำนวน 34 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเหรียญ แก้วประการ)

ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง

ฝ่ายพัฒนาวิชาการ

โทร. (054) 227791

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ห้ามนำไปใช้ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.2 เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.4 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย

1.5 เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา เพื่อการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย

3. คำตอบและความคิดเห็นของท่านเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือน และเสียหายใด ๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

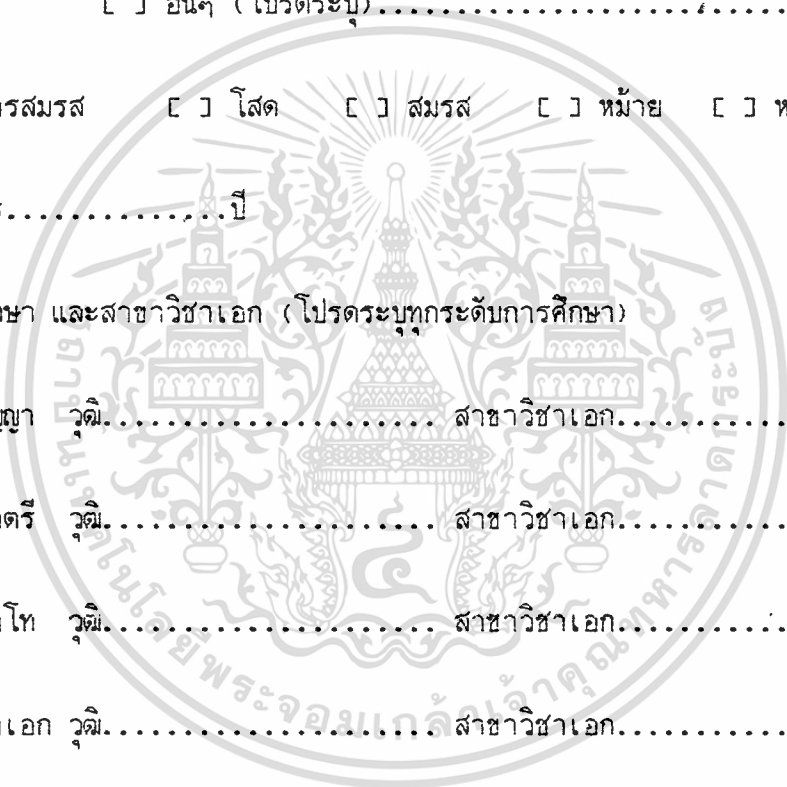
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด
โรงเรียน.....
จังหวัด.....

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. นับถือศาสนา : พุทธ คริสต์ อิสลาม
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. สถานภาพการสมรส โสด สมรส หม้าย หย่าร้าง
5. อายุราชการ.....ปี
6. ระดับการศึกษา และสาขาวิชาเอก (โปรดระบุทุกระดับการศึกษา)
 อนุปริญญา วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....
 ปริญญาตรี วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....
 ปริญญาโท วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....
 ปริญญาเอก วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
.....
7. ตำแหน่งในปัจจุบัน
 ครู อาจารย์ 1 อาจารย์ 2 อาจารย์ 3
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร

- เพิ่งเริ่มสอน   สอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา
 สอนมาแล้วเป็นเวลา.....ปี

9. หน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน

- ครูประจำชั้น
 หน่วยงานราชการ
 แนะนำ
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....
.....

10. ในภาคเรียนที่ท่านทำการสอนทั้งหมดสัปดาห์ละ.....คาบ
(โปรดระบุทุกรายวิชาที่ท่านสอน)

1. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
2. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
3. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
4. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
5. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์
6. วิชา..... ระดับชั้น..... จำนวนนักเรียน.....คน
จำนวน.....คาบ/สัปดาห์

11. ถ้าไม่รวมรายวิชาที่สอนในภาคเรียนนี้ ในรอบ 3 ปีการศึกษาที่ท่านได้สอนรายวิชาใดบ้าง (โปรดระบุชื่อวิชาและระดับชั้นที่สอน)

1. วิชา..... ระดับชั้น.....
2. วิชา..... ระดับชั้น.....
3. วิชา..... ระดับชั้น.....
4. วิชา..... ระดับชั้น.....
5. วิชา..... ระดับชั้น.....
6. วิชา..... ระดับชั้น.....
7. วิชา..... ระดับชั้น.....

12. ท่านสอนซ้ำรายวิชาเดิมบ้างหรือไม่

ซ้ำ

ไม่ซ้ำ

13. ในกรณีที่ท่านต้องสอนวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาเกษตรด้วยนั้นเพราะเหตุใด

จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ

มีความสามารถในการสอนวิชานั้นอย่างดี

โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย

มีครูเกษตรหลายคน

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14. ในรอบ 3 ปีการศึกษา โดยเฉลี่ยแล้วท่านสอนสัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด สัปดาห์ละ.....คาบ

15. ท่านคิดว่าจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ของท่านนั้นมากหรือน้อย

- มากเกินไป
- ค่อนข้างมาก
- เหมาะสมแล้ว
- น้อยเกินไป

16. ท่านคิดว่าครูเกษียณควรสอนสัปดาห์ละ.....คาบ จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ผลดี มีประสิทธิภาพที่สุด

17. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมในด้านการสอนบ้างหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....
- .....
- .....
- .....

18. ท่านเคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตรบ้างหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....
- .....
- .....
- .....

19. ท่านได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายกี่ปีมาแล้ว

☐ ไม่ถึงหนึ่งปี	☐ 1 ปี	☐ 2 ปี	☐ 3 ปี
☐ 4 ปี	☐ 5 ปี	☐ เกินกว่า 5 ปี	

20. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงตนเอง เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านใด

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)

ความรู้และทักษะในด้านการสอน

ความรู้และทักษะทางการเกษตร

พัฒนาด้านบุคลิกภาพ

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

21. ท่านต้องการรับการฝึกอบรม ด้านการสอนเพิ่มเติมหรือไม่

ไม่ต้องการ

ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)

เทคนิควิธีสอน

การวัดและประเมินผลการเรียน

การทำแผนการสอน

การวิเคราะห์หลักสูตร

การใช้และการผลิตสื่อการสอน

จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น

การผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

22. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะทางด้านการเกษตรเพิ่มเติมหรือไม่

- ไม่ต้องการ
- ต้องการ (โปรดระบุเรื่องที่ต้องการฝึกอบรมตามลำดับความต้องการสูงสุด)
.....
.....
.....
.....

23. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้านใด

- การพูด
- การแต่งกาย
- กริยาท่าทาง
- มนุษยสัมพันธ์
- ความกระตือรือร้น
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

24. ท่านต้องการศึกษาต่อหรือไม่

- ไม่ต้องการ
- ต้องการ (โปรดระบุระดับการศึกษาและสาขาที่ต้องการ)
  - ปริญญาตรี สาขา.....
  - ปริญญาโท สาขา.....
  - ปริญญาเอก สาขา.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

25. การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรนั้น โรงเรียนดำเนินการอย่างไร

- ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี
- โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก
- โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

26. นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนส่วนใหญ่มีความตั้งใจเรียนมากน้อยเพียงใด

- ตั้งใจมาก
- ตั้งใจแต่ไม่มากนัก
- ไม่ค่อยตั้งใจ
- ไม่ตั้งใจเลย
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

27. โปรดจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ท่านคิดว่ามีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน 5 อันดับ

- ..... การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร
- ..... ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่
- ..... ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)
- ..... วิธีสอนของครูเกษตร
- ..... บุคลิกภาพของครูเกษตร
- ..... สภาพของท้องถิ่น
- ..... ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ..... นักเรียนรุ่นก่อน ๆ
- ..... ความมั่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน
- ..... ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง
- ..... ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน
- ..... อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

28. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนอยู่นั้นมีขนาดเหมาะสมเพียงใด
- กลุ่มใหญ่มากเกินไป (ประมาณ.....คน)
  - กลุ่มค่อนข้างใหญ่ (ประมาณ.....คน)
  - ขนาดเหมาะสมดีแล้ว (ประมาณ.....คน)
  - กลุ่มค่อนข้างเล็ก (ประมาณ.....คน)
  - อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

29. ท่านคิดว่ากลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติด้วย ควรมีขนาดเท่าใด
- ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน
  - ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน
  - กลุ่มละ 20-30 คน
  - กลุ่มละ 30-40 คน
  - กลุ่มละ 40-50 คน
  - อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

30. วิชาเกษตรที่ท่านสอนมีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะหรือไม่
- มี
  - ไม่มี (ถ้าไม่มีท่านใช้สถานที่ใดเป็นที่สอน, โปรดระบุ) .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

31. การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียน ได้จัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานในวิชาของท่านหรือไม่

[ ] จัด

[ ] ไม่จัด (โปรดระบุสาเหตุ).....

32. ถ้าโรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาที่ท่านสอน โปรดระบุว่าวิชาอะไรมีพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานจำนวนเท่าใด (ถ้าเป็นอาคารหรือสถานที่ขนาดเล็ก ระบุพื้นที่เป็นตารางเมตรได้)

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

33. ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ท่านแก้ปัญหาอย่างไร

.....
.....
.....
.....

34. ท่านมีปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรอย่างไร โปรดระบุปัญหาที่ประสบ

.....
.....
.....
.....
.....

35. ท่านต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาของท่านอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

36. การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาท่านยึดอะไรเป็นหลัก

- จัดเตรียมเอง โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ
- ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ
- สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

37. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาวิชาหรือไม่

- ไม่มี
- มี (โปรดระบุ) .....

38. ท่านเตรียมการสอนด้วยวิธีใด

- ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ
- ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

39. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ท่านปฏิบัติอย่างไร

- ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้เงินบำรุงการศึกษา
- ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน
- ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวดวิชา
- เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

40. ท่านมีปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรวิชาเกษตรหรือไม่

ไม่มี

มี (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

41. ปัจจุบันวิชาเกษตรที่ท่านกำลังสอนอยู่ ท่านใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุ).....

.....

เหตุผลการเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์ชนิดนี้.....

.....

ปัญหาที่พบในการใช้และอุปกรณ์ตามที่ท่านระบุ

โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน

มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ

โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ

มีสื่อและอุปกรณ์ แต่ขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่งยาก

มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่

สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักจะสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคารหรือสถานที่เก็บให้ปลอดภัย

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

.....

42. โปรดให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในข้อ 41

.....

.....

.....

.....

.....

43. ท่านต้องการสื่อและอุปกรณ์ประกอบวิชาเรียนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุจำนวนพร้อมเหตุผลประกอบด้วย)

.....
.....
.....
.....
.....

44. ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตร อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

45. ท่านต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

46. โปรดแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้